

PROTOKOLL
vid tillståndsprövning
2022-09-26
Stockholm

Aktbilaga 22
Mål nr B 5404-22

JUSTITIERÅD

Johnny Herre, Sten Andersson och Johan Danelius

JUSTITIESEKRETERARE (PROTOKOLLFÖRARE)

Malin Falkmer

PARTER

Klagande

VILLE Gabriel Bergström, 20060701-4131

Eksäter

Nackhälle 14

432 77 Tvååker

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Anna Bergström

Advokat Anna Bergström AB

Berzeliigatan 14

412 53 Göteborg

Motpart

Riksåklagaren

Box 5553

114 85 Stockholm

SAKEN

Grovt rattfylleri

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Hovrätten för Västra Sveriges dom 2022-07-18 i mål B 4117-22

Målet föredras.

Högsta domstolen meddelar prövningstillstånd.

Malin Falkmer

Föredraget 2022-09-26

Lämnat för expediering 2022-09-28

Johnny Herre

HOVRÄTTEN FÖR
VÄSTRA SVERIGE
Avdelning 3
Rotel 35

DOM
2022-07-18
Göteborg

Mål nr
B 4117-22

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Varbergs tingsrätts dom den 30 maj 2022 i mål nr B 1035-22, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Klagande (Tilltalad)

VILLE Gabriel Bergström, 20060701-4131
Eksäter, Nackhälle 14, 432 77 Tvååker

Ombud och offentlig försvarare: Advokaten Anna Bergström
Berzeliigatan 14, 412 53 Göteborg

Motpart (Åklagare)

Kammaråklagaren Sonja Seligman
Åklagarkammaren i Halmstad

SAKEN

Grovt rattfylleri

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten fastställer tingsrättens domslut.

Anna Bergström ska få ersättning av staten med 7 210 kr, varav 5 768 kr för arbete och 1 442 kr för mervärdesskatt. Kostnaden ska stanna på staten.

Dok.Id 665437

Postadress
Box 40
401 20 Göteborg

Besöksadress
Packhusplatsen 6

Telefon
031-701 22 00
E-post: hovratten.vastrasverige@dom.se
www.vastrahovratten.domstol.se

Telefax
-

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Ville Bergström har yrkat att hovrätten dömer honom för rattfylleri istället för grovt rattfylleri.

Åklagaren har motsatt sig ändring av tingsrättens dom.

Hovrätten har på parternas begäran avgjort målet utan huvudförhandling.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Hovrätten har tagit del av samma utredning som tingsrätten. Förhören med Ville Bergström och Johan Holmbäck har spelats upp.

Hovrätten finner att det genom den utredning som åberopats är klarlagt att Ville Bergström – på i åtalet angiven tid och plats – fört a-traktor efter att ha intagit alkohol i sådan mängd att alkoholkoncentrationen i hans utandningsluft under eller efter färden uppgått till 0,55 milligram per liter. Vidare är det genom polismannen Johan Holmbäcks uppgifter klarlagt att fordonet vinglat kraftigt över vägbanan och att mer än halva fordonet varit över i motsatt körfält.

Åklagaren har gjort gällande att gärningen ska bedömas som grovt rattfylleri med hänsyn till alkoholkoncentrationen och till att körningen innebar en påtaglig fara för trafiksäkerheten. Ville Bergström har invänt att körningen skett med en a-traktor, som inte gick att köra fortare än 30 km/h, och att den skett mitt i natten på en landsväg med låg trafikintensitet där högsta tillåtna hastighet uppgick till 40 km/h.

Vid bedömning av om ett rattfylleribrott är grovt ska enligt 4 a § trafikbrottslagen särskilt beaktas om föraren har haft en alkoholkoncentration som uppgått till minst 1,0 promille i blodet eller 0,5 mg/l i utandningsluften och om framförandet av fordonet inneburit en påtaglig fara för trafiksäkerheten. Vid rattfylleri med moped av klass II och

klass I har det i rättspraxis krävts att det ska finnas försvårande omständigheter hänförliga till andras trafiksäkerhet för att brottet ska anses grovt, även när alkoholkoncentrationen överstiger gränserna i 4 a § trafikbrottslagen (se rättsfallen NJA 1995 s. 232 och NJA 2012 s. 191). Skälet till detta har angetts vara att riskerna med att i alkoholpåverkat tillstånd köra en moped normalt, för andra än föraren själv, är påtagligt mindre än när fordonet är en bil. Samma synsätt har tillämpats när det gäller s.k. mopedbilar (se rättsfallet NJA 2019 s. 684). När det gäller rattfylleri med motorecykel eller bil kan brottet däremot endast i rena undantagsfall anses vara av normalgraden, om alkoholkoncentrationen överstiger gränserna i 4 a § trafikbrottslagen. (Jfr prop. 1993/94:44 s. 31 och rättsfallet NJA 2003 s. 67).

Vid prövningen av om körning med en a-traktor är att jämföra med körning med en moped eller mopedbil gör hovrätten följande bedömning. Även om hastigheten för mopeder, mopedbilar och a-traktorer är begränsad är det fråga om helt olika typer av fordon (se 2 § lagen om vägtrafikdefinitioner). Till exempel får en moped med fyra hjul i körklart skick inte väga mer än 425 kg medan någon motsvarande viktbegränsning inte finns för traktorer.

Ville Bergströms a-traktor är en ombyggd personbil av märket Mercedes. Trafikfaran för denna typ av fordon – även vid lägre hastigheter – är snarare att jämföra med en personbil än med en moped. Hovrätten instämmer därför i tingsrättens bedömning att det inte går att jämföra den aktuella a-traktorn med en mopedbil, vilket innebär att den rättspraxis som gäller mopeder och mopedbilar inte blir direkt tillämplig.

Visserligen har körningen skett nattetid med begränsad trafik men den har ändå avsett en förhållandevis lång sträcka på allmän väg. Med hänsyn till Johan Holmbäcks uppgifter om hur körningen gått till gör hovrätten bedömningen att det har varit fråga om en trafikfarlig körning. Dessa omständigheter i förening med den höga promillehalten gör att brottet ska bedömas som grovt.

Hovrätten instämmer i tingsrättens bedömning när det gäller straffmätning och val av påföljd.

ÖVERKLAGANDE, se bilaga B
Överklagande senast 15 augusti 2022

Hovrättsrådet Ingrid Björck, f.d. rådmannen Gerd Möllers och hovrättsassessorn
Veronica Olofsson har deltagit i avgörandet.

VARBERGS TINGSRÄTT
Rotel 10
Handläggare 6

Mål nr B 1035-22

Rättelse/komplettering

Dom, 2022-05-30

Domskäl

- Rättelse, 2022-06-21
Beslut av: lagmannen Mats Sjösten

BESLUT 2022-06-21

Domen rättas på följande sätt. Sista dag för överklagande ska rätteligen vara senast den 20 juni 2022.

Beslutet får överklagas senast den 12 juli 2022.

Mats Sjösten
Lagman

VARBERGS TINGSRÄTT
Rotel 10
Handläggare 6

DOM
2022-05-30
meddelad i
Varberg

Mål nr: B 1035-22

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

VILLE Gabriel Bergström, 20060701-4131
Eksäter
Nackhälle 14
432 77 Tvååker

Offentlig försvarare:

Advokat Anna Bergström
Advokat Anna Bergström AB
Norrkatan 16
432 41 Varberg

Åklagare

Kammaråklagare Sara Raneland
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Halmstad
Box 1005
405 21 Göteborg

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

Grovt rattfylleri, 4 § 1 st och 4 a § trafikbrottslagen (1951:649)
2022-05-01

Påföljd m.m.

Ungdomstjänst 30 timmar

Lagrum som åberopas

29 kap 7 § 1 st brottsbalken

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Anna Bergström får ersättning av staten med 3 894 kr. Av beloppet avser 3 115 kr arbete och 779 kr mervärdesskatt.
2. Staten ska stå för kostnaden för försvararen.

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Östra Långgatan 7

Telefon
0340-62 84 00

Öppettider
måndag - fredag
08:00-16:00

Postadress
Box 121
432 23 Varberg

E-post
varbergs.tingsratt@dom.se

Webbplats
www.varbergstingsratt.domstol.se

YRKANDEN M.M.

Åklagarens yrkanden, se **bilaga 1**.

Ville Bergström har erkänt gärningen men anfört att gärningen bör bedömas som rattfylleri utifrån en samlad bedömning av omständigheterna och att han kört en A-traktor.

UTREDNINGEN

Åklagaren har åberopat den skriftliga bevisning som framgår av stämmningsansökan, se **bilaga 1**. Ville Bergström har hörts över åtalet. På åklagarens begäran har även vittnet Johan Holmbäck hörts.

De hörda har sagt i huvudsak följande.

Ville Bergström: Han var på fest och blev bjuden på öl och grogg. Det var första gången han drack alkohol. Han blev orolig och ledsen för att det kändes obehagligt i kroppen när han blev berusad. Han försökte hitta någon som kunde köra hem honom men det fanns ingen. Eftersom han vet att han inte får dricka alkohol vågade han inte ringa sina föräldrar. Han bestämde sig för att köra hem själv. Han körde sin a-traktor, en Mercedes Benz 220. Det var ingen trafik ute och det kändes som han hade kontroll även om det kanske var lite vingligt. Han skulle köra totalt 4 km.

Johan Holmbäck: Han och hans kollega var ute och körde när de fick en a-traktor framför sig. Det var inga andra ute. A-traktorn vinglade väldigt mycket på vägen och var i alla fall över på halva mötande körfält. De beslutade snabbt att stoppa a-traktorn för att den kördes så illa. Föraren, som var Ville Bergström, blåste rött i sållningsinstrumentet och fick följa med till polisstationen där han senare blev hämtad.

DOMSKÄL

Skuld

Ville Bergströms erkännande av rattfylleri vinner stöd av den utredning som åklagaren har åberopat. Frågan som tingsrätten har att ta ställning till är huruvida gärningen ska rubriceras som grovt rattfylleri eller rattfylleri.

Av det åberopade analysresultatet framgår att alkoholkoncentrationen i Ville Bergströms utandningsluft uppgick till 0,55 mg per liter. Polismannen Johan Holmbäck har dessutom på ett trovärdigt och tillförlitligt sätt beskrivit färden på så sätt att det framgår att det rör sig om en typisk trafikfarlig körning även om den skett på natten.

För att brottet ska bedömas grovt vid rattfylleri med mopeder och så kallade mopedbilar har det enligt praxis krävts att det, även när alkoholkoncentrationen överstiger gränserna i 4 a § trafikbrottslagen (dvs. minst 1,0 promille i blodet eller 0,50 mg per liter i utandningsluften), ska finnas försvårande omständigheter hänförliga till andras trafiksäkerhet (se NJA 2019 s. 684 och NJA 2012 s. 191).

Det som i allmänt språkbruk brukar kallas för mopedbil är enligt legaldefinitionen ett motorfordon med fyra hjul och som har ett karosseri med högst tre dörrar, en vikt i körklart skick av högst 425 kg samt en motor med en nettoeffekt som inte överstiger 6 kilowatt (se NJA 2019 s. 684 p. 7). Tingsrätten gör bedömningen att den a-traktor som Ville Bergström framfört inte är att jämföra med en mopedbil och att även andra omständigheter än andras trafiksäkerhet därför ska ligga till grund för bedömningen av rubriceringen.

Vid en samlad bedömning av omständigheterna, såväl körningen som sådan som det aktuella fordonet, ska den gärning Ville Bergström gjort sig skyldig till bedömas som ett grovt rattfylleri.

Påföljd

Ville Bergström är sedan tidigare ostraffad. Straffvärdet för gärningen motsvarar en månads fängelse. Eftersom Ville Bergström är 15 år ska hans ungdom särskilt beaktas vid straffmätningen. Enligt yttrande från Socialförvaltningen i Varbergs kommun bedöms Ville Bergström ha ett särskilt vårdbehov. Vad Ville Bergström och hans föräldrar uppgett om Ville Bergströms personliga förhållanden under huvudförhandlingen talar emellertid mot att han har någon sådant behov. Han har samtyckt till ungdomstjänst. Med hänsyn till detta är därför ungdomstjänst en lämplig påföljd.

Övrigt

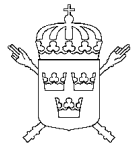
Enligt lagen om brottsofferfond ska den som döms för ett eller flera brott, om fängelse ingår i straffskalan för något av brotten, betala 800 kr i avgift till Brottsofferfonden. Eftersom Ville Bergström döms för sådant brott ska han betala avgift till Brottsofferfonden.

Anna Bergström ska tillerkännas yrkad ersättning. Med hänsyn till vad som har framkommit om Ville Bergströms ålder och ekonomiska förhållanden ska kostnaden stanna på staten.

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE, se bilaga 2 (TR-01)

Överklagande ska ha kommit in till tingsrätten senast den 13 juni 2022 och ställas till Hovrätten för Västra Sverige.

Mats Sjösten

Varbergs tingsrätt

Förenklad delgivning

VARBERGS TINGSRÄTT
Handläggare 6

INKOM: 2022-05-18
MÅLNR: B 1035-22
AKTBIL: 3

Stämningsansökan

Tilltalade

Ville Gabriel Bergström (20060701-4131)

Företräds av Anna Bergström.

Ansvaryrkanden m.m.

GROVT RATTFYLLERI

5000-K484033-22

Ville Bergström har kört A-traktor efter att ha intagit alkohol i sådan mängd att alkoholkoncentrationen i hans utandningsluft under eller efter färden uppgick till 0,55 milligram per liter. Det hände den 1 maj 2022 på länsväg 760, Tvååker, Varbergs kommun.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom alkoholkoncentrationen uppgick till minst 0,50 mg/l i utandningsluften och körningen innebar påtaglig fara för trafiksäkerheten genom att Ville Bergström vinglat kraftigt över vägbanan med A-traktorn och mer än halva fordonet var över i motsatt körfält.

Ville Bergström begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 4 § 1 st och 4 a § trafikbrottslagen (1951:649)

Muntlig bevisning

1. Förhör med den tilltalade **Ville Bergström** som erkänner brott.

Presentationsform: förhör vid huvudförhandlingen.

2. Förhör med vittnet **Johan Holmbäck**, polisen Varberg, om sina iakttagelser vid ingripandet för att bevisa att körningen inneburit en påtaglig fara för trafiksäkerheten.

Presentationsform: förhör vid huvudförhandlingen.

Övrig bevisning

Analysresultat (förundersökningsprotokoll s. 10).

Handläggning

Beräknad tidsåtgång för förhandlingen: 45 minuter.

Den tilltalade har vid ett personligt möte den 9 maj 2022 av behörig tjänsteman vid utredande myndighet delgetts information om att förenklad delgivning kan komma att användas i tingsrätten.

Observera att stämningsansökan innehåller tilltalad under 18 år.

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd.

Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvillan förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se